

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка дитячої творчості
Викладач (і)	Лазарович Надія Богданівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є формування творчої активності особистості студента; розкриття історичних витоків творчості, формування готовності майбутніх вихователів дошкільної освіти до творчого розвитку дошкільників.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є сформувати уявлення у здобувачів освіти про педагогіку дитячої творчості, сформувати здатність до розвитку творчої особистості дитини та власного творчого розвитку, що є домінуючою ціллю професійної підготовки майбутніх вихователів.

Основними завданнями є: ознайомлення здобувачів освіти з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей, шляхів формування у них інтересу до різних видів творчої діяльності; сприяння оволодінню студентами виконавсько-практичною майстерністю у відповідних видах творчої діяльності, починаючи від визначення змісту задуму, обрання засобів дій (виразності) задля втілення творчого задуму; оволодіння прийомами роботи у відповідному виді техніки; активізація потреби студентів у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці творчого розвитку вихованців.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Професійні компетентності за трудовими функціями:

A1.1 Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу

A1.2 Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу

A2.2 Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти

A2.3 Здатність організовувати ігру (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною

A3.1 Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності

A4.1 Здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та спільні уміння

B2.1 Здатність організовувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну

B1.1 Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії

B2.1 Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності

Програмні результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР- 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	012 Дошкільна освіта	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Основи дитячої творчості Характеристика творчої діяльності дітей. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	2	2	5
Тема 2. Методологічні засади педагогічної творчості Педагогічна творчість як предмет педагогіки творчості. Загальні підходи. Закони педагогіки творчості. Принципи педагогіки творчості.	2	2	5
Тема 3. Концептуальні засади визначення педагогічної творчості. Основні напрями сучасних досліджень педагогічної творчості. Характеристика базових понять педагогічної творчості Ознаки творчої педагогічної діяльності Ознаки педагогічної креативності Критерії творчої педагогічної діяльності Формування сенсорної бази творчості. Пізнавальна активність як вектор творчості. Становлення творчої особистості дитини.	2	2	10

Тема 4 . Активізація розвитку творчості дошкільника засобами арт-терапії. 1. Використання арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку як засобу активізації їх творчої діяльності. 2. Види арт – терапії. 3. Розвиток креативності у дошкільників арт-терапевтичними засобами.	2	2	5
Тема 5. Чинники творчого розвитку дітей дошкільного віку. Гурткова робота як чинник творчого розвитку дітей дошкільного віку Творче спрямування змісту гурткової роботи в сучасних ЗДО. Організаційно-педагогічні умови гурткової діяльності з дітьми в умовах сучасного дошкільного навчального закладу. Планування гурткової роботи в ЗДО та за його межами.	2	2	10
Тема 6. Основи дитячої творчості. Психологічна характеристика творчої діяльності. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	-	2	5
Тема 7. Передумови виникнення та розвитку творчої діяльності на етапі дитинства	2	2	10
Тема 8. Супровід та підтримка дитячої творчості. Психолого-педагогічні умови життєтворчості дитини. Професіоналізм педагога як провідник творчості. Засоби активізації дитячої творчості	-	2	5
Тема 9. Методи діагностики творчого розвитку дітей Діагностика творчого розвитку дітей.	-	2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlgj Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за

	100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою..

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Карпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmxoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. К. : Міністерство освіти і науки України, 2021. 38 с.

https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Біла І. М. Психологія дитячої творчості. К. : Фенікс, 2016. 125 с.

3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дитина у світі мистецтва : навч.-метод. посіб. К. : Слово, 2018. 176 с.

4. Гавриленко Т. Л. В. О. Сухомлинський про формування творчої особистості. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград, 2019. Вип. 123, т. 1. С. 133–136.

5. Комарова Т. С. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку. К. : Либідь, 2015. 144 с.

6. Крутій К. Л. Освітній простір розвитку творчої особистості дошкільника. Запоріжжя : ЛПКС, 2020. 180 с.

7. Савченко О. Я. Педагогіка творчості : теорія і практика. К. : Освіта, 2017. 212 с.

8. Олійник Н. А. Педагогічна творчість: навч.-метод. посібн. Чернігів, 2019. 52 с.

9. Основи педагогічної майстерності / упоряд. Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.

Додаткова література

10. Артемова Л. В. Педагогіка і методика дошкільної освіти. К. : Академвидав, 2019. 432 с.

11. Кононко О. Л. Особистісно орієнтована дошкільна освіта. К. : Освіта, 2018. 256 с.

12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. К. : Академвидав, 2017. 456 с.

13. Калініченко Л. С. Розвиток креативного мислення дітей дошкільного віку. К. : Генеза, 2020. 160 с.

Освітні програми для дітей дошкільного віку:

1. Дитина : освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. В. О. Огнев'юк. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 440 с.

2. Українське дошкільля : програма розвитку дітей дошкільного віку / за ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.

3. Впевнений старт : програма розвитку дитини старшого дошкільного віку / за заг. ред. О. Л. Кононко. К. : Літера ЛТД, 2019. 104 с.

4. Я у Світі : програма розвитку дитини від народження до шести (семи) років / наук. кер. О. Л. Кононко. К. : Світич, 2018. 430 с.

5. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт : альтернативна програма для дітей дошкільного віку / К. Л. Крутій та ін. Запоріжжя : ЛПКС, 2019. 120 с.

6. Соняшник : програма розвитку дітей дошкільного віку. К. : Генеза, 2016. 192 с.

7. Дитина в дошкільні роки : комплексна освітня програма. К. : Світич, 2015. 512 с.

8. Світ дитинства : регіональна програма розвитку дітей дошкільного віку. К. : Освіта, 2016. 300 с.

Викладач:

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії та методики дошкільної і
спеціальної освіти

Надія ЛАЗАРОВИЧ